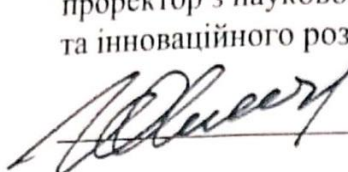

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

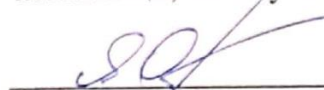
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ Робота в оперній студії ”**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Симфонічне диригування
Статус	Вибіркова компонента освітньої програми циклу дисциплін для отримання додаткової кваліфікації (ВК2.3.2)
Загальний обсяг	3 кредитів ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1,2), екзамен (3)
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Робота в оперній студії» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

МИКИТКА Тарас Остапович –народний артист України, професор кафедри
хорового та оперно-симфонічного диригування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

“_21_” _____ червня _____ 2021 р., протокол № _12_.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих оперних диригентів.

Основним завданням дисципліни є підготовка висококваліфікованих диригентів музичних театрів, що володіють комплексом відповідних знань і навичок необхідних для успішної роботи в театрах опери та балету.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Робота в оперній студії» студент повинен знати:

- особливості та специфіку оперного мистецтва;
- основні закономірності штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення і принцип підходу до вивчення оперних партій;
- особливості використання засобів музичної виразності на різних етапах розвитку світової і національної музичної культури, які дають можливість зрозуміти творчий задум композитора і з допомогою вокально-сценічних засобів розкрити образний зміст і твору в цілому;
- сучасні досягнення в галузі вокального виконавства, педагогіки та музичної творчості;
- виконавський репертуар та спеціальну літературу;
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати творчі інтерпретаційні проблеми виконання.

В результаті навчання випускник повинен вміти:

- розуміти зміст, форму та стиль музичного твору, відтворювати його художню концепцію, виконати його у відповідності до авторського задуму;
- володіти засобами виконавської виразності та сценічною майстерністю;
- орієнтуватися в різноманітних музичних стилях і жанрах;
- вивчати кращі традиції виконавських шкіл;

В результаті навчання випускник повинен мати навички:

- самостійної роботи;
- читання з листа;
- оволодіння різноманітними засобами диригентської техніки.

У зв'язку з цими завданнями викладання дисципліни оперний клас повинно мати педагогічну і виконавську спрямованість.

Основними завданнями під час практичної роботи студента над будь-яким оперним уривком є:

- виховання ансамблевої майстерності, відпрацювання вмінь виконання кожної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням

динаміки звучання кожної вокальної партії в загальній звучності цілого ансамблю;

- розвиток єдиного ансамблевого інтонування;
- досягнення природності та свободи звучання, легкості і рухливості голосу, якості дикції, володіння різною динамікою і філіруванням звуку у співі.
- удосконалення ансамблевої штрихової майстерності в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

Приставаючи до вивчення того чи іншого уривку, молоді виконавці повинні мати уяву про стиль композитора, а також особливості гармонічного розвитку та голосоведіння загального художнього розвитку виконуваної музичної тканини, постійно розвивати вміння слухати під час виконання себе і своїх партнерів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати автономно
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
СК5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

PH 2	Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесі.
PH 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
PH 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
PH 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
PH 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
PH 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
PH 8	Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
PH 10	Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна) та загальна кількість годин в семестрі (заочна)				
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	Семестри				
							Всього	у тому числі:			1	2	3	4	
		лекції	індивідуальні	практичні				Кількість тижнів в семестрі							
		15/4	15/2	15/4		15/2									
ВК2.3.2	Робота і оперній студії	3	1,2		3	90	45/18			45/18	45/72	1/6	1/6	1/6	

4. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	лекційні	індивідуальні		практичні
I		2	60	30/6			30/6	30/54
	1	1	30	15/3			15/3	15/27

	2	1	30	15/3			15/3	15/27
II		1	30	15/3			15/3	15/27
	3	1	30	15/3			15/3	15/27
Всього		3	90	45/9			45/9	45/81

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

	Модуль 1. Оперно-симфонічне диригування	Кількість годин	
		Аудиторні (денна/заочна)	Само-стійна робота(заочна)
	Змістовий модуль 1. Репетиційна робота		
Тема 1	Робота над оперними виставами	15/3	12
	Всього годин	15/3	12
	2 семестр		
	Модуль 2. Оперно-симфонічне диригування		
	Змістовий модуль 1 Репетиційна робота		
Тема 1	Робота над оперними виставами	15/3	12
	Всього годин	15/3	12
	3 семестр		
	Модуль 3. Оперно-симфонічне диригування		
	Змістовий модуль 1 Репетиційна робота		
Тема 1	Робота над оперними виставами	15/3	12
	Всього годин	15/3	12
	Всього за лекційний курс	45/9	36

Самостійна робота
(денна, заочна)

1 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	5
	Поточний контроль	2
2.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	6
	Підсумковий контроль (залік)	2
	Всього годин	15
	2 семестр	
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	4
	Поточний контроль	3
2.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	5
	Підсумковий контроль (залік)	3
	Всього годин	15
	3 семестр	
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	5
	Поточний контроль	2
2.	Підготовка до проведення репетицій і диригування оперними виставами	6
	Підсумковий контроль (екзамен)	2
	Всього годин	15
	Всього за самостійну роботу	45

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Робота в оперній студії»

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

/ A / «відмінно» (90 – 100) / (45-50)

Дуже високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля, стабільність виконання.

Високий ступінь технічної майстерності.

Досконале виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Висока працездатність.

/ B / «дуже добре» (82 – 89) / (41-44)

Високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля, стабільність виконання.

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Добра працездатність.

/ C/ „добре” (74 – 81) / (37-40)

Достатньо високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Середній ступінь обдарованості. Добрий рівень будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, часткова стабільність виконання.

Середній рівень володіння технічними ресурсами, голосом та сценічною майстерністю..

Добре виконання програми: середній рівень зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, задовільне професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Середня працездатність.

/ D/ „задовільно” (64 – 73) / (32-36)

Посередній ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Задовільний ступінь обдарованості. Задовільний рівень будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, задовільна стабільність виконання.

Задовільне володіння технічними ресурсами.

Задовільне виконання програми: задовільний рівень зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, задовільне професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Задовільна працездатність.

E/ „достатньо”, (60 – 63) / (30-31)

Низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Задовільний ступінь обдарованості. Задовільний рівень будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, задовільна стабільність виконання.

Мінімально задовільне володіння технічними ресурсами.

Задовільне виконання програми: задовільний рівень зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, задовільне професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Низька працездатність.

/ FX/ „незадовільно” (35 – 59) / (18-29)

Дуже низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Низький ступінь обдарованості. Відсутність деяких з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, недостатня стабільність виконання.

Недостатнє володіння технічними ресурсами, голосом та сценічною майстерністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту.

Низька працездатність.

/ F/ „незадовільно”, (0 – 34) / (0-17)

Відсутність диригентсько-виконавських можливостей.

Низький ступінь обдарованості. Відсутність основних з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, недостатня стабільність виконання.

Недостатнє володіння технічними ресурсами, голосом та сценічною майстерністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту.

Надзвичайно низька працездатність.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	

18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література.

Барсова І. Книга про оркестр. К.: Музич. Україна, 1988. 157 с.

Бенч О., Шокало О. Український хоровий спів. Київ: Український світ, 2002. 440 с.

Бурбан М. Українські хори і диригенти. Дрогобич: Посвіт, 2006. 640 с.

Гайденко А. Інструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х.: Майдан, 2010. 156 с.

Геринович О. Криниця життя. Спогади, творчість, педагогіка. Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. 140 с.

Доронюк В. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ: Івано-Франківська об-

ласна друкарня, 2004. 292 с.

Єржемський О. Психологія диригента. К.: Муз. Україна, 1991. 103 с.

Історія диригування (оркестрове виконавство): методичні матеріали з курсу / уклад. Ю.І.Лошков. Х.: ХДАК, 2002. 34 с

Дражниця Л. Аналітична робота диригента над музичним твором. Л. 2003

Доронюк В. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ 2005

Канерштейн М. Про методику навчання диригентів // Питання диригентської майстерності. – К.: Музична Україна, 1980

Колеса М. Основи техніки диригування. – К.: Держвид., 1960

Колеса М. Навчання студента-диригента в класі по спеціальності // Українська музика. – К.: Музична Україна,

Кофман Р. -Виховання диригента: Психологічні особливості. – К.: Музична Україна., 1972

Основи диригування : робоча навч. прогр. [для студ. напряму 6.020204 „Музичне мистецтво” освітньо-кваліф. рівня „бакалавр”] / уклад. П. Й. Шиманський, Н. П. Кучерук. Луцьк : Вежа, 2007. 17 с.

Пасічняк Л. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни “Оркестрове диригування” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. – ІваноФранківськ: Нова Зоря, 2012. 72 с.

Пігров К. Керування хором. Київ: Мистецтво, 1956. 178 с.

Прокулевич. О. Основи хорового диригування : навчальний посібник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 140 с.

Смирнова Т. Хорознавство. Харків: СДПУ, 2000. 180 с.

Теряєва Л. Застосування музичних інформаційних технологій при вивченні навчальної дисципліни «Хорове диригування» Освітнологічний дискурс, 2019. 285 с.

Хащеватська С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 256 с.

Карпенко Є. Диригентсько–хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія – 1” ЛТД, 2001. 109 с.

Стефіна Н.В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск III (у шести частинах). Частина друга: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. 290 с.

Юзюк І. Оперний репертуар.//Методична розробка до курсу „Оперний і балетний репертуар” для студентів оперно-симфонічних відділів диригентських факультетів консерваторій. – Львів, 1992.

Інтернет джерела

- 1.Нотна бібліотека [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nlib.org.ua/parts/hor.html> <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/333-estradni-shkoli-ukrayini.html>
- 2.Хоровий портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://hor.by>
- 3.YouTube [Електронний ресурс]
https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80
- 4.YouTube[Електронний ресурс]
https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0

10.Орієнтовний програмний репертуар дисципліни «Робота в оперній студії»

С.Гулак-Артемівський. "Запорожець за Дунаєм"
 М.Лисенко "Наталка Полтавка"
 М.Лисенко. "Ноктюрн"
 А.Вахнянин. "Купало"
 Д.Січинський. "Роксоляна"
 Дж.Верді. "Травіата"
 Д.Россіні. "Севільський цирульник"
 Ж.Бізе. "Шукачі перлів"
 В.А.Моцарт «Дон Жуан»
 В.А.Моцарт «Весілля Фігаро»
 Дж.Б.Перголезі «Служниця пані»

